

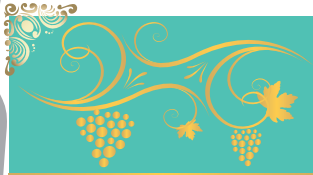
Παρηγία

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ ΣΤ' • ΤΕΥΧΟΣ 22ο • ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

Περιοδικόν

ΠΑΡΡΗΣΙΑ

Τριμηνιαία Ἑκδοσις
Οἰκοδομῆς καὶ Ἑνημερώσεως

Ἀπρίλιος-Ἰούνιος
ΕΤΟΣ ΣΤ' - ΤΕΥΧΟΣ 22^ο

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ.κ. Παντελεήμων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 22642
Fax: 25310 23439

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Ἱατρίδης
Πρωτ. Σταῦρος Κολιοῦσης
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΑΗΣ
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Σπυρίδων Κιοσσὲς

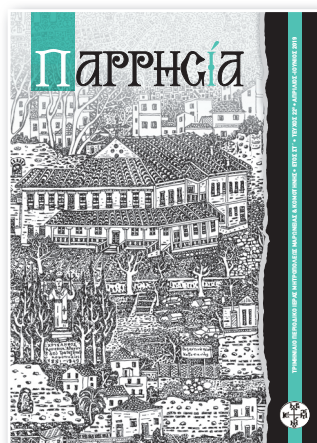
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΤ
Γιάννης Μενεσιδης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Περιοδικόν Παρρησία
Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνῆς

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Τυπογραφεῖον «Ἐπικοινωνία Α.Ε.»
Ἐναντι Πανεπιστημιουπόλεως
691 00 Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 31332
E-mail: epikoinonia.ae@gmail.com

Περιεχόμενα

01.

ΠΑΣΧΑ 2019

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας
καὶ Κομοτηνῆς κ.κ. Παντελεήμονος

03.

Ἡ Πεντηκοστή
Ἀρχιμανδρίτης
Οἰκουμένιος Μαρκόπουλος

06.

Ἡ ἐνσωμάτωση τῆς Κομοτηνῆς στὴν Ἑλλάδα
Ἡ μεγάλη στιγμή τῆς θρακικῆς Μητροπόλεως
Ἰωάννης Μ. Μπακιρτζῆς
Ἐπίκουρος Καθηγητῆς
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

10.

Μνημόσυνον τοῦ Θρακικοῦ Ἑλληνισμοῦ
Χρήστος Μορφακίδης
Ἐπίκουρος Καθηγητῆς
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

15.

«Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις»
Ἐπιμέλεια: Ἀρχιμανδρίτης
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Βαρθολομαῖος Ἱατρίδης,
Ἱεροκήρυκας Ἱ. Μ. Μαρωνείας & Κομοτηνῆς

ΠΑΣΧΑ 2019

Ἡ ὁδὸς τῆς Ὁρθοδόξου εὐσεβείας δὲν τελευτᾷ τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ, σὲ κάποιο μυστικισμὸ τοῦ πάθους, ἀλλὰ κορυφώνεται μὲ τὸ φῶς τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως. Τὸ Μέγα Πάσχα εἶναι τὸ μέγα θαῦμα, ποὺ πληρώνει τὴν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, υπερβαίνοντας κάθε ἀνθρώπινη δικαιοσύνη. Χωρὶς τὴν κατάργηση τοῦ θανάτου ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς δηλαδὴ τὴν Ἀνάστασή Του, θὰ ἦταν «μάταια» ἡ πίστη μας. Ἡ Ἀνάσταση εἶναι ἡ γέφυρα ποὺ ἔνωσε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸν Θεό. Τὸ ἀναστημένο Σῶμα τοῦ Κυρίου ἔγινε ἡ μοναδικὴ κλίμακα, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ἀνεβαίνουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό!

«Ὁ Ἀθάνατος πρὸς τοὺς θνητοὺς

κατῆλθε, ἵνα καὶ ποιήσας αὐτοὺς ἀθανάτους, ἀνέβῃ πάλιν πρὸς τὸν Πατέρα...», λέγει ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σϋρος. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Νικητής! Ἡ σωτηρία στὸν ἄνθρωπο δίνεται πλέον ὡς Χάρη, λύτρο, δωρεὰ καὶ προσφέρεται χωρὶς καμμία διάκριση σὲ διαφορὲς ἢ ιδιαιτερότητες ὄλων τῶν πλάσμάτων τοῦ Θεοῦ.

Δὲν ὑπάρχει πιά μοναξιὰ στὴν ἀνθρώπινη εἰκόνα. Δὲν ὑπάρχει σκοτάδι γύρω ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξη. Ὁ Θεάνθρωπος μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του θὰ εἶναι μαζί μας ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς μας, μέχρι τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου (Ματθ. 28,20), θὰ συντροφεύει τὴν ἀγάπη Του, τὸν ἄνθρωπο καὶ θὰ φωτίζει ὅλη τὴν ἔκταση τῆς ψυχῆς του.

«Τὰ παλιὰ πέρασαν, ὅλα ἔγιναν και-
νούργια. Κι ὅλα αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ
τὸν Θεὸ ποὺ μᾶς συμφιλίωσε μαζί Του
διὰ τοῦ Χριστοῦ» (Β΄ Κορ. 5,17-18). Ἡ
φωνὴ τοῦ Ἰσχυροῦ ἀκούσθηκε μέσα ἀπὸ
τὸν Πανάγιο Τάφο, ὅπως μέσα ἀπὸ τὸν
πηλὸ μίλησε ὁ ἄνθρωπος, ὅταν πρόστα-
ξε ὁ Δημιουργὸς Του νὰ μιλήσει.

Ἀδελφοί μου ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι,

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου εἶναι ὁ θρίαμ-
βος τοῦ φωτὸς πάνω στὸ σκότος, εἶναι
ἡ ἀστραπὴ τῆς ζωῆς στὴν νύκτα τοῦ
θανάτου καὶ ἡ καθάρηση τοῦ Ἄδη, καὶ

ἀπαρχὴ «μιας ἄλλης βιωτῆς αἰωνίας καὶ
ἀκατάλυτης».

Εὐχομαι νὰ γεμίσουν οἱ ψυχές μας μὲ
τὸ ἀληθινὸ φῶς, τὴν ἀκατάλυτη ἀγάπη
καὶ τὴν ἀνεξάντλητη χαρὰ, ποὺ εἶναι τὰ
μεγάλια δῶρα τῆς Ἀναστάσεως.

Μὲ διάπυρες εὐχές πρὸς τὸν ἀναστά-
ντα Κύριον

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ο ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἡ Πεντηκοστή

Ἀρχιμανδρίτης
Οἰκουμένιος Μαρκόπουλος

«Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου,
Ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα, ἃ εἶπον ὑμῖν»

Τὴν ἐκπλήρωση αὐτῆς τῆς ἐπαγγελίας ἐορτάζουμε καὶ πανηγυρίζουμε πενήντα ἡμέρες μετὰ τὸ Πάσχα. Τὸ Πανάγιο Πνεῦμα, ὁ Παράκλητος, ἡ παραμυθία, ὁ Παρηγορητής, τὸ ἀντίδοτο τῆς λύπης ἀπὸ τὴν σωματικὴ ἀπουσία τοῦ Κυρίου, ἐκπορεύεται σήμερα ἀπὸ τὸν Πατέρα γιὰ χάρι τοῦ σαρκωμένου Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ ἀναλάβει τὴν συνέχιση τοῦ ἔργου τῆς Θείας οἰκονομίας γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Τὸ γεγονὸς τῆς καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος περιγράφεται λεπτομερῶς ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ, τὸν ἱατρό, στὸ βιβλίο τῶν Πράξεων τῆς Καινῆς Διαθήκης. Διηγεῖται, λοιπόν, ὁ Λουκᾶς ὅτι ἐνῶ οἱ Ἀπόστολοι μαζί μὲ τοὺς ἄλλους μαθητὲς τοῦ Κυρίου, 120 στὸν ἀριθμὸ, ἦταν συγκεντρωμένοι σὲ κάποιο ὑπερῶ, ἐμφορούμενοι ἀπὸ τὴν κοινὴ πίστη στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐνωμένοι μὲ τὴν μεταξύ τους ἀγάπη, καί, ἐνῶ προσεύχονταν, ἐντελῶς ξαφνικὰ μία δυνατὴ βοή ἀκούστηκε, προερχόμενη ἀπὸ τὸν

οὐρανό, ὅμοια μὲ αὐτὴ ποὺ δημιουργεῖ ἓνας ἰσχυρὸς, δυνατός, βίαιος ἄνεμος καὶ γέμισε ὅλην τὴν κατοικία στὴν ὁποία κάθονταν οἱ Ἀπόστολοι. Ἡ ἐκκωφαντικὴ βοή προανήγγειλε τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποὺ ἐμφανίστηκε μὲ μορφὴ πυρὸς καὶ διένειμε τὴν Χάριν Του καὶ τὶς δωρεές Του μὲ τὴν μορφὴ πυρίνων γλωσσῶν στὶς σεπτές κορυφές τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν ἄλλων μαθητῶν. Μεστοὶ ἀπὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἄρρισαν ἅπαντες, νὰ μιλοῦν ξένες γλῶσσες ποὺ δὲν εἶχαν διδαχθεῖ. Ὁ καθένας τους μιλοῦσε διαφορετικὴ γλῶσσα ἀνάλογα μὲ τὸ χάρισμα ποὺ τοῦ δόθηκε. Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, ἄνδρες εὐλαβεῖς Ἰουδαῖοι τῆς διασποράς, ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, κατέκλυζαν τὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ ἐορτάσουν τὴν Ἰουδαϊκὴ Πεντηκοστὴ καὶ μαζί μὲ τοὺς γηγενεῖς Ἰουδαίους, ἄκουσαν τὸν παράδοξο καὶ ἀπόκοσμο ἦχο ὁ ὁποῖος τοὺς συγκέντρωσε ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκία, ὅπου ἦταν οἱ Ἀπόστολοι. Μετὰ τὸ γεγονὸς κατέβηκαν ἀπὸ τὸ ὑπερῶ, γιὰ νὰ μεταβοῦν στὸν Ναὸ τοῦ Σολομῶντος ὅλοι μαζί, ὥστε νὰ ἀναπέμψουν εὐχαριστήρια δοξολογία. Τὸ πλῆθος τοὺς ἀκολουθοῦσε ἐκστατικό, θαύμαζε καὶ ἀπο-

ροῦσε, ἀκούγοντας νὰ ὁμιλοῦν οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἄλλοι μαθητές, τὴ γλῶσσα τῆς χώρας ἀπ' ὅπου ὁ καθένας τους προερχόταν καὶ νὰ δοξολογοῦν διηγούμενοι τὰ μεγαλεῖα τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Σύγχυση ἐπικράτησε στὶς σκέψεις τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τοὺς ὁποίους, πολλοὶ κατανόησαν ὅτι τὰ ὅσα συμβαίνουν εἶναι σημεῖα Θεϊκῆς παρουσίας ἢ ἐπεμβάσεως, ἐνῶ οἱ γραμματεῖς, οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ ὁπαδοὶ τους ἐξέφρασαν τὴν ἀσέβειά τους ἰσχυριζόμενοι, ὅτι τὰ γεγονότα εἶναι ἀποτέλεσμα δυνατῆς μέθης, θέλοντας νὰ ὑποβιάσουν τὸ γεγονός.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀναλαμβάνει νὰ ἐξηγήσει, τί ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ βροντερὴ φωνὴ καὶ παρηρσία ἀπευθύνεται στὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων. Τὸ κήρυγμά του πραγματικὰ εἶναι Ἀγιοπνευματικό, ἡ σκέψη καὶ τὸ στόμα του πνευματοκίνητα, τὰ ἐπιχειρήματά

του ἀδιάσειστα. Καρπὸς τοῦ φλογεροῦ κηρύγματός του εἶναι οἱ τρεῖς χιλιάδες Ἰουδαῖοι ποὺ μετανόησαν, δῆλωσαν πίστη στὸν Χριστὸ καὶ βαπτίστηκαν στὸ ὄνομά Του. Αὐτά, λοιπόν, τὰ θαυμαστὰ καὶ ἐξάσια γεγονότα ἔλαβαν χώρα, σύμφωνα μὲ τὸν Εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ, κατὰ τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Κάθε Δεσποτικὴ ἐορτὴ εἶναι πρωτίστως μία εὐκαιρία δοξολογίας, ἀλλὰ καὶ διδασκαλίας. Οἱ δεσποτικὲς ἐορτὲς ἀποτελοῦν τὴν πηγὴ τῶν δογμάτων. Διδασκόμαστε, λοιπόν, τὴν ὀρθὴ πίστη (ὀρθοδοξία) γιὰ νὰ ὁδηγηθοῦμε μὲ ἀσφάλεια στὴν ὀρθὴ πράξη (ὀρθοπραξία). Τὴν πνευματικὴ αὐτὴ ἐργασία τῆς ἐρμηνείας ἀνέλαβαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες καθοδηγούμενοι ἀπὸ τὸ ἴδιο Πνεῦμα. Μᾶς διδάσκουν ὅτι ὁ Χριστὸς κατέβηκε στὴν γῆ, γιὰ νὰ κάνει τὸν κόσμον Ἐκκλησίαν στὴν πνευματικὴ τῆς διάστασις κηρύττοντας τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα Του καὶ ἀφοῦ ὀλοκλήρωσε

τὸ ἔργο Του, ἀνελήφθη. Ἐρχόμενος ὁ Παράκλητος γεννᾷ τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὴν Χάριν Του, ἔχοντας κεφαλὴ τὸν Χριστὸ καὶ μέλη τοῦ σώματός της, ὅλους ὅσοι πιστεύσουν καὶ βαπτιστοῦν. Μόνο μέσα στὴν Ἐκκλησία ὑπάρχει σωτηρία, διότι μέσα της ἐνεργεῖ ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος προσφέροντας μυστικῶς τὴν κάθαρση, τὸν ἁγιασμό, τὴν φώτιση καὶ τὴν κατὰ Χάριν θέωση τῶν μελῶν της μέσω τῆς ἐνεργείας καὶ συνειδητῆς συμμετοχῆς τους στὴ μυστηριακὴ ζωὴ της. Αὐτὴν τὴν ἡμέρα, οἱ προφητεῖες ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων καὶ οἱ ἐπαγγελίες ἐπαληθεύονται δίνοντας τὴν βεβαίωση, γιὰ μία ἀκόμη φορά ὅτι ὁ Λόγος καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Χριστὸς μας, εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας, ὁ Σωτὴρας καὶ ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

Ὁ σημερινὸς τρόπος φανέρωσης τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι πρωτοφανής, ἡ δυνατὴ βοή καὶ τὸ πῦρ, σημεῖα Θεϊκῆς ἐμφάνισης, ἀποκαλύπτουν τὴν Θεότητα Του. Εἶναι τὸ τρίτο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος ὁμοούσιο, ὁμότιμο, ὁμόθρονο καὶ ὁμόδοξο μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό. Ἡ ὑποστατικὴ Του ιδιότητα εἶναι ἡ ἐκπόρευση ἀπὸ τὸν Πατέρα γιὰ χάρη τοῦ Υἱοῦ. Εἶναι Θεὸς ἐλεύθερος γι' αὐτὸ καὶ ὅπου θέλει δίδει τὴν Χάριν Του (ὅπου θέλει πνεῖ). Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέρα ὁ πρῶν ἀσήμαντος καὶ ἀγράμματος ψαράς, μεστὸς ἀπὸ τὴν Χάριν Του ἀπευθύνει λόγo ζωῆς, λόγo ἀληθείας, λόγo οἰκοδομῆς τοποθετώντας τὸν ἀκρογωνιαίo λίθο, τὸν Χριστὸ δηλαδὴ, γιὰ νὰ οἰκοδομηθεῖ τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας Του, ἀρχῆς γενομένης μὲ τοὺς τρεῖς χιλιάδες Ἰουδαίους. Στὸ ἔργο τῆς Θείας οἰκονομίας ὁ Κύριος γνωστοποιεῖ τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα Του, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἀναλαμβάνει τὴν ἐρμηνεία καὶ τὴν κατανόηση τοῦ Θείου Θελήματος ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, στοχεύοντας στὴν ἐμπειρικὴ βίωσή του, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν οὐσία τοῦ λυτρωτικοῦ ἔργου τῆς Θείας οἰκονομίας καὶ ὁδηγεῖ στὴν ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν, στὴν ἀγιότητα καὶ στὴν δυνατότητα συμμετοχῆς στὴν Οὐράνια

Βασιλεία. Μᾶς καλεῖ τὸ Πανάγιο Πνεῦμα νὰ ἔχουμε σὲ ἐγγήγορη τὰ πνευματικὰ μάτια καὶ αὐτιά γιὰ νὰ ἀτενίσουμε τὴν δόξα καὶ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσει στὴν πίστη. Μᾶς καλεῖ τὸ Πανάγιο Πνεῦμα νὰ ἀποτινάξουμε κάθε εἶδους σωματικῆς ἀκαθαρσίας καὶ ἡδονῆς, γιὰ νὰ ἐνδυθοῦμε τὴν ἐγκράτεια. Μᾶς καλεῖ νὰ ἀπέχουμε ἀπὸ τὴν ἀδικία, τὴν καταλαλιά, τὴν ὕβρη, τὴν κακοήθεια, τὴν κακία, τὴν πλεονεξία, τὴν ἀστοργία, τὸν φόνο, καὶ τὸ θράσος γιὰ νὰ φέρεῖ στὶς καρδιές μας τὴν μπέτρα καὶ κορωνίδα ὅλων τῶν ἀρετῶν, τὴν ἀγάπη. Μᾶς καλεῖ νὰ ἀποδιώξουμε ἀπὸ τὶς ψυχές μας τὴν ψυχοκτόνο ὑπερφάνεια, τὴν κενοδοξία, τὴν αὐθάδεια καὶ τὴν ἀλαζονεία γιὰ νὰ τοποθετήσῃ μέσα στὶς ψυχές μας, τὴν μακαρία καὶ ὑποποιοῦ ταπεινὴν. Μᾶς καλεῖ τὸ Πανάγιο Πνεῦμα νὰ ἀπορρίψουμε τὴν ζηλοφθονία, τὴν ἔριδα, τὸν δόλο, τὸν φθόνον καὶ τὸν θυμὸ γιὰ νὰ φέρεῖ στὴ ζωὴ μας, τὴν εἰρήνην. Μᾶς καλεῖ ὁ Παράκλητος νὰ ἀποβάλλουμε τὴν ἀπελπισία, τὸ ἄγχος, τὴν λύπη, τὴν θλίψη, τὴν στεναχώρια, τὸν πόνο καὶ τὴν ἀπογοήτευση, γιὰ νὰ ἐπαναφέρει τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἐλπίδα στὴ ζωὴ μας. Μᾶς καλεῖ στὴν αὐτοκριτική, στὴν αὐτομεμφία καὶ στὴν αὐτοκατάκριση γιὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ στὴν μετάνοια καὶ στὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μὲ στόχο τὴν ἀποκατάσταση τῆς σχέσεώς μας μὲ τὸν Θεό. Ἡ ἐορτὴ αὕτη εἶναι μία πρόσκληση καὶ πρόκληση τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, τῆς ἐν Πνεύματι ζωῆς, γιὰ νὰ καταπολεμήσουμε τὶς ἐπιπτώσεις τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος, ποὺ προκάλεσε ὁ ἀντικείμενος, ὥστε νὰ ἐπανεέλθουμε στὸ ἀρχαῖο κάλλος, στὴν προπρωτικὴ κατάσταση τοῦ παραδείσιου ἀνθρώπου. Μᾶς πληροφορεῖ, τέλος, τὸ Πανάγιο Πνεῦμα, πῶς ἂν βιώσουμε σύμφωνα μὲ τὸν παραπάνω τρόπο, στὴν συντέλεια τῶν αἰώνων, ποὺ θὰ ὁδηγήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν στὸν Θρόνον τοῦ Δικαίου Κριτοῦ, θὰ ἀκούσουμε τότε: «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην βασιλείαν».

Ἡ ἐνσωμάτωση τῆς Κομοτηνῆς στὴν Ἑλλάδα Ἡ μεγάλη στιγμή τῆς θρακικῆς Μητροπόλεως

Ἰωάννης Μ. Μπακιρτζής
Ἐπίκουρος Καθηγητὴς
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Ἡ ἐνσωμάτωση τῆς δ. Θράκης, συνολικά, στὴν ἑλληνικὴ ἐπικράτεια, τὸ 1920, προσέδωσε ἐξαιρετικὰ οἰκονομικά, στρατηγικὰ καὶ γεωπολιτικὰ πλεονεκτήματα στὴν χώρα. Στὸν οἰκονομικὸ τομέα, ἡ ἔνταξη τόσο τῶν δυναμικῶν ἐμπορικῶν κέντρων (Ξάνθης, Κομοτηνῆς, Ἀλεξανδρουπόλεως, Σουφλίου καὶ Διδυμοτείου), ὅσο καὶ τῶν εὐφορῶν πεδιάδων καὶ τῶν ὀρεινῶν τμημάτων τῆς Ροδόπης μὲ μεγάλες παραγωγικὲς δυνατότητες, ἦταν γεγονὸς μ' ἀδιαμφισβήτητες θετικὲς συνέπειες. Ἡ προστεθεῖσα ἀκτογραμμὴ ποὺ ἐπεξέτεινε τὴν ὑπάρχουσα, ἀνατολικότερα ἀπ' τὸ Δέλτα τοῦ Νέστου, καθιστοῦσε ἑλληνικὴ, κατὰ τὰ τρία τέταρτα, τὴν ἡπειρωτικὴ αἰγιακὴ ἀκτὴ. Γιὰ νὰ καταλήξουμε ὅμως στὸ παραπάνω συμπέρασμα, εἰδικὰ γιὰ τὴν Κομοτηνὴ καὶ τὴν γεωγραφικὴ της περιφέρεια, πρέπει, κατ' ἀρχάς, ν' ἀναδράμουμε λίγα χρόνια νωρίτερα στὴν πρώτη δεκαετία τοῦ 20^{οῦ} αἰῶνα, προκειμένου νὰ ἐξετάσουμε τὰ ἐν γένει κοινωνικοοικονομικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς πόλεως.

Ἡ Κομοτηνὴ (Γκιουμουλτζίνα) ἦταν ἡ ἔδρα τοῦ ὁμώνυμου καζᾶ (ὑποδιοίκησης) ἀλλὰ καὶ

τοῦ, ἐπίσης, ὁμώνυμου σαντζακιοῦ (ἐπαρχίας). Οἱ πηγὲς τῆς ἐποχῆς ἀναβίβαζαν τὸν ἀριθμὸ τῶν κατοίκων τῆς πόλης ἀπὸ 12.000 ἕως 13.560. Ὡς ἐντόπιοι ἀπογράφονταν 10.900 καὶ παρεπίδημοι 1.100. Ἡ γαλλόφωνη Ἐπετηρίδα τῆς Ἀνατολῆς συγκεκριμενοποιεῖ τὰ ποσοστὰ τῶν κοινοτήτων βάσει τῶν ἀριθμῶν τῶν νοικοκυριῶν –2.180 στὸ σύνολο– μὲ 1.505 ἀπ' αὐτὰ τουρκικὰ, 500 ρωμέικα, 48 ἀρμενικὰ, 50 ἰσραηλιτικὰ καὶ 77 τσιγγάνικα.

Ἐκτὸς ἀπ' τὴν πυκνοκατοίκηση τῆς πόλης, τὸ ἴδιο φαινόμενο παρατηρεῖται καὶ γιὰ τὸ σύνολο τοῦ καζᾶ ὁ ὁποῖος ὑποδιαιρεῖτο σὲ 7 ναχιγιέδες (μικρὲς ἐπαρχιακὲς μονάδες ἀποτελούμενες ἀπὸ ὁμάδες χωριῶν) μὲ 287 οἰκισμοὺς, καὶ συνολικὸ πληθυσμὸ 69.218 ψυχές.

Γιὰ τὰ ἐκπαιδευτικὰ πράγματα τῆς πόλεως, σημειώνεται ἡ λειτουργία ὁκτὼ σχολείων μὲ τὴν ἐξῆς κατανομή: ἓνα ἀρμενικὸ, ἑπτὰ ρωμέικα (ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα ἀρρένων, δύο προπαρασκευαστικὰ ἀρρένων γιὰ ἡλικίες 9-12, δύο γιὰ παιδιὰ ἡλικίας 4-8 καὶ δύο θηλέων), ἓνα ἰσραηλιτικὸ καὶ τρία μουσουλμανικὰ. Ἡ ἱατρικὴ περίθαλψη παρεχόταν ἀπὸ δύο νοσοκομεῖα, ἓνα στρατιωτικὸ καὶ ἓνα δημοτικὸ,

ἐνῶ ἀπαριθμῶνται τρεῖς Ἑλλήνες γιατροὶ (ἓνας ἐξ αὐτῶν τῆς Δημαρχίας) καὶ τέσσερις φαρμακοποιοὶ (τρεῖς Ρωμιοὶ κι ἓνας Ἀρμένιος).

Ἐξ ἀπόψεως ἐμπορικῆς δραστηριότητος, τὰ εἰσαγόμενα προϊόντα ἦσαν πρωτίστως βιομηχανικὰ εἶδη προελεύσεως ἀγγλικῆς, γαλλικῆς καὶ γερμανικῆς. Στὰ ἐξαγώγιμα στὸ ἐξωτερικὸ ἀλλὰ καὶ διακινούμενα στὴν ἐσωτερικὴ ὀθωμανικὴ ἀγορὰ εἶδη, συγκαταλέγονταν: δημητριακὰ, κουκούλια, καπνός, καρύδια, ἀκατέργαστα δέρματα αἰγοπροβάτων, γοῦνες, σταφύλια, ξυλοκάρβουνο, ἄλευρα, σπόροι, μουλάρια, μελισσοκέρι, μάλλινα ὑφάσματα καὶ κρασιά.

Σ' ὅλην αὐτὴν τὴν διαμετακόμιση τῶν ἐμπορευμάτων ἐξόχως σημαίνοντα ρόλο ἔπαιξε κι ἡ διέλευση ἀπ' τὶς παρυφές τῆς πόλεως τοῦ Ἑνωτικοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης-Κωνσταντινουπόλεως, ποὺ πολλαπλασίασε τὶς ποσότητες τῶν μεταφερόμενων προϊόντων. Στὸν τομέα τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῆς Κομοτηνῆς στὴν Ἑπετηρίδα τῆς Ἀνατολῆς ἀναφέρεται μία πολὺ σημαντικὴ ἐτήσια ἐμποροπανήγυρη, ἐκάστη Κυριακὴ τῶν Βαΐων, μὲ τὶς μέσες συναλλαγές αὐτῆς ν' ἀνέρχονται σὶς 450.000 φράγκα. Σ' ὅτι ἀφορᾷ τὴν μεταποίηση,

καταγράφονται δύο ἀλευροβιομηχανίες κι ἓνας ἀτμόμυλος, ἓνα σαπωνοποιεῖο ὡς καὶ 3 οἶνοποιεῖα ρωμείκης ἰδιοκτησίας κι ἓνα ἐβραϊκῆς.

Ἡ παραπάνω εὐημερία τερματίστηκε βιαίως κι ἀνεπιστρεπτί μὲ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους (1912-1913), ἐνῶ μὲ τὴν Συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου (1913) ὁλόκληρη ἡ δ. Θράκη ἐπιδικάστηκε στὴν Βουλγαρία. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐγκατάσταση τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν ὑλοποιήθηκε ἓνα συστηματικὸ πρόγραμμα ἐκβουλγαρισμοῦ τῆς ἐπαρχίας (συνεπεῖα τῶν σφοδρῶν ἐθνικιστικῶν συγκρούσεων στὰ Βαλκάνια), γιὰ τὸ ὁποῖο ἔχουν γραφεῖ πολλὰ καὶ γι' αὐτὸ θὰ ἐπικαλεστοῦμε ἐπιλεκτικὰ μόνον ἓνα γαλλικὸ δημοσίευμα, τῆς ἐφημερίδος *L'Ouest-Eclair* (26/12/1913) μὲ τίτλο: «Οἱ αὐθαιρέσιες τῆς βουλγαρικῆς διοίκησης», ποὺ διεκτραγωδεῖ τὴν διαμορφωθείσα κατάσταση: «[...] Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐλλληνικῶν πληθυσμῶν τῆς δυτικῆς Θράκης ἤλθαν, γιὰ νὰ ἐπιδώσουν στοὺς ἐκπροσώπους τῶν Μεγάλων Δυνάμεων λεπτομερές ὑπόμνημα σχετικὰ μὲ τὶς ὑπερβάσεις τῆς βουλγαρικῆς διοίκησης. Τὰ γεγονότα ποὺ ἀναφέρονται στὸ κείμενο, διαψεύδουν ὁδυνηρὰ τὴν ἐπίσημη διακήρυξη

τοῦ Τσάρου τῶν Βουλγάρων, ποὺ ὑποσχέθηκε στοὺς νέους ὑπηκόους του ἀσφάλεια γιὰ τὴν ζωή, τὴν τιμὴ καὶ τὴν περιουσία τους. Στὴν Ξάνθη, τὴν Κομοτηνὴ, τὸ Σουφλί, τὸ Δεδέαγατς, τὶς Φέρες, τὸ Ὁρτάκιοϊ, τὴν Μαρώνεια καὶ τὴν γύρω περιοχὴ ὅχι μόνον ὑπῆρξε δήμευση ἐκκλησιῶν καὶ σχολείων, ἀλλὰ κι ἰδιωτικῶν περιουσιῶν, ἐπίσης, οἱ ξυλοδαρμοί, οἱ ἀπαιτήσεις καταβολῆς λύτρων κι οἱ ἐπιθέσεις στὴν τιμὴ γυναικῶν καὶ κοριτσιῶν εἶναι συνήθη φαινόμενα. [...].

Ὁ τερματισμὸς τῆς βουλγαρικῆς κυριαρχίας συνεπήχθη λόγω τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας στὸν Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο (1914-1918), στὸ πλευρὸ τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν, καὶ τῆς τελικῆς τῆς ἥττας. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 48 τῆς Συνθήκης τοῦ Neuilly, ποὺ ὑπογράφηκε τὴν 27^η Νοεμβρίου 1919, τὰ ἐδάφη τῆς δ. Θράκης ἀποσπῶντο ἀπ' τὴν Βουλγαρία καὶ παρεδίδοντο, προσωρινῶς, στὶς Συμμαχικὲς Δυνάμεις τῆς Entente, ἐν ἀναμονῇ τῆς ὀριστικῆς ἐπιδίκασης. Ὅμως, γιὰ λόγους σκοπιμότητος, τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο τοῦ Συνεδρίου τῆς Εἰρήνης ἀποφάσισε, στὰ μέσα Σεπτεμβρίου τοῦ 1919, τὴν ἄμεση ἐκκένωση ἀπ' τὰ βουλγαρικὰ στρατεύματα τῶν ἐπιδίκων περιοχῶν καὶ τὴν κατάληψή τους ἀπὸ συμμαχικὲς δυνάμεις. Ἦδη, ἀπ' τὶς 8 Ὀκτωβρίου 1919 (ν.ή.), ὁ ἐπικεφαλῆς τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων στὴν Βουλγαρία ἀπαίτησε ἀπ' τὴν κυβέρνηση νὰ ἐκκενώσει τὴν δ. Θράκη καὶ στὶς 10 τοῦ ἴδιου μῆνα ὁ Γάλλος στρατηγὸς Σαρνὺ ἐγκαταστάθηκε στὴν Κομοτηνὴ, ἐγκαινιάζοντας τὸ ἐπτάμηνο καθεστῶς τῆς Διασυμμαχικῆς Κατοχῆς (στὴν πραγματικότητα γαλλικοῦ προτεκτοράτου).

Ἡ τελικὴ ἀπόφαση γιὰ τὴν παραχώρηση τῆς δ. Θράκης στὴν Ἑλλάδα ἐλήφθη στὴν Διάσκεψη τοῦ Σὰν Ρέμο, ποὺ στὴν πραγματικότητα ἦταν προέκταση τῶν συζητήσεων τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Εἰρήνης τῶν Παρισίων, δηλαδὴ τῶν ἀκροσφαλῶν διαπραγματεύσεων τῶν

ἡγετῶν τῶν νικητῶν Συμμάχων τῆς Entente. Οἱ ἐργασίες ἔλαβαν χώρα τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1920. Γενικῶς, οἱ Σύμμαχοι, κατόπιν πολλαπλῶν συναντήσεων κι ἀντιθετικῶν προσεγγίσεων, ποὺ χρονολογοῦντο ἥδη ἀπ' τὸν Νοέμβριο τοῦ 1918, ἐπεχείρησαν νὰ διευθετήσουν τὰ ζητήματα τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου μὲ κυμαινόμενο βαθμὸ ἐπιτυχίας, στὴν προσπάθεια νὰ συμβιβάσουν τὰ συγκρουόμενα συμφέροντά τους. Ἡ Βρετανία κι ἡ Γαλλία συμφώνησαν ν' ἀποδώσουν τὴν δ. Θράκη στὴν Ἑλλάδα, ἀπορρίπτοντας, συνάμα, τὴν ἰδέα τοῦ διεθνοῦς ἐλέγχου κι ἀκόμη ἐπιβεβαίωσαν τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης μὲ τὴν, ἐπίσης ἥττημένη, Ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία, οἱ ὁποῖοι ὅροι ἐνσωματώθηκαν ἀργότερα στὴν θνησιγενῆ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν, τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1920. Ἀφοῦ τακτοποίησαν τοὺς σχεδιασμοὺς τους γιὰ τὶς ἀναθέσεις ἐντολῶν, μετὰ τὶς 26 Ἀπριλίου, οἱ δύο κυρίαρχοι τῆς Διάσκεψης μπορούσαν πλέον νὰ προχωρήσουν στὸν καταρτισμὸ τοῦ σχεδίου τῶν τελικῶν ὁρων τῆς εἰρήνης μὲ τὴν Ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία.

Οἱ ἑλληνικὲς ἀρχὲς στὴν δ. Θράκη ξεκίνησαν ν' ἀσκοῦν τὴν ἐξουσία τους ἔπειτα ἀπ' τὴν στρατιωτικὴ κατάληψη τῶν «κύκλων» τῆς Κομοτηνῆς καὶ τοῦ Καρααγάτς (Ἀδριανουπόλεως). Οἱ δύο δυτικοθρακικὲς πόλεις, ἡ Κομοτηνὴ (τότε Γκιουμουλτζίνα) κι ἡ Ἀλεξανδρούπολη (τότε Ντεντέαγατς) κατελήφθησαν σχεδὸν ταυτοχρόνως, στὶς 14 Μαΐου 1920. Ἡ στρατιωτικὴ προώθηση ἀποδίδεται μὲ λιτότητα κι ἀκρίβεια ἀπ' τὴν *Στρατιωτικὴ Ἱστορία* τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ καὶ λόγω αὐτῶν τῶν ιδιοτήτων παραθέτουμε αὐτολεξεὶ τὸ σχετικὸ ἀπόσπασμα: «[...] Συμφώνως πρὸς τὴν διαταγὴν ἡ Μεραρχία (Σερρῶν) ἐτέθη ἐν πορείᾳ τὴν 03:00 τῆς 14^{ης} (Μαΐου), τὴν δὲ 08:00 ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ἔφθασεν ἔξωθι τῆς πόλεως Γκιουμουλτζίνας. Ἡ Ἡμιλαρχία ἥτις προηγεῖτο, παρακάμψασα τὴν πόλιν ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς Νότον, προχώρησε μέχρι

τῶν βορείων ὑψωμάτων τῆς πόλεως, τὰ δὲ τάγματα τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς, τὸ μὲν ἐν διελθὼν βορείως τῆς Γκιουμουλτζίνας ἐγκατεστάθη ἐν προφυλακαῖς, τὸ δὲ ἕτερον κατέλαβε καὶ ἀπέκλεισεν ἀπάσας τὰς βορείας καὶ ἀνατολικὰς ἐξόδους τῆς πόλεως.

Τὸ κύριον σῶμα ἐσταμάτησεν ἔξωθεν τῆς πόλεως, ἵνα κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Στρατηγοῦ Σαρπὺ ἐνεργηθῇ ἡ παράδοσις καὶ ἡ κατάληψις ταύτης. Τὴν αὐτὴν περίπου ὥραν κατέφθασεν ὁ Στρατηγὸς Σαρπὺ μετὰ τοῦ ὑπασιστοῦ του ἐπ' αὐτοκινήτου, ὅστις μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μεραρχίας ἐρρύθμισε τὰ τῆς παραδόσεως καὶ τῆς εἰσόδου τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων εἰς τὴν πόλιν. Τὴν 09:00 ὁλόκληρος ἡ κυρία φάλαγξ εἰσήρχετο εἰς τὴν πόλιν κατὰ τὴν ἐν πορείᾳ σειρὰν τῶν μονάδων καὶ διὰ τῆς κεντρικῆς ὁδοῦ τῆς πόλεως ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδεδεσάτης ὑποδοχῆς τῶν κατοίκων, παρήλασε πρὸ τοῦ Στρατηγοῦ Σαρπύ. Τὸ Στρατηγεῖον τῆς Μεραρχίας ἐγκατεστάθη ἐντὸς τῆς πόλεως, αἱ Γαλλικαὶ φρουραὶ ἀντεκατεστάθησαν δι' Ἑλληνικῶν τοιούτων καὶ ἐστρατωνίσθησαν εἰς τοὺς ἐν τῇ πόλει ὑπάρχοντας στρατώνας καὶ κτίρια τὰ τμήματα τοῦ ἐναπομείναντος Τάγματος τοῦ 2^{ου} Συντάγματος τῆς Μοίρας πυροβολικοῦ καὶ τῶν λοιπῶν μονάδων τῆς Μεραρχίας. [...].

Μετὰ τὴν στρατιωτικὴν κατάληψιν ἀκολούθησε ἡ ἐγκατάστασις καὶ ἀνάληψις ὑπηρεσίας ἀπ' τῆς ἑλληνικῆς πολιτικῆς καὶ διοικητικῆς ἀρχῆς συγκεκριμένα, ταυτοχρόνως σχεδὸν τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Γάλλων, ὁ Πολιτικὸς Διοικητής, Χαρίσιος Βαμβακάς, ἔσπευσε νὰ ἐκδώσῃ προκήρυξιν, ἀπευθυνόμενὴ στὰ σύνοικα στοιχεῖα, τὸ χριστιανικὸ καὶ τὸ μουσουλμανικόν. Αὐτὸ πού, κυρίως, προτάσσεται ἐμφατικὰ ἐκ μέρους τοῦ συντάκτη, εἶναι τὸ συμφιλωτικὸ ἔργον τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν ἐναντι ὅλων τῶν κατοίκων, ἀδιακρίτως φυλῆς ἢ θρησκείας. Περαιτέρω, μετ'

ἐπιτάσεως δίδεται προτεραιότητα στὸν σεβασμὸ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τῶν Μουσουλμάνων, ἐνῶ δὲν διαλάθει τῆς προσοχῆς ὁ ὑπαινιγμὸς ἐναντίον τῶν Βουλγάρων ἀναφορικῶς μὲ τὴν μετατροπὴ τεμενῶν σ' ἐκκλησίες, κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα μετὰ τὴν λήξιν τῶν Βαλκανικῶν πολέμων (1913) καὶ μέχρι τὸ τέλος τοῦ Α' Παγκοσμίου (1918).

Στὸ σημεῖον τοῦτο παραθέτουμε, ἐν εἵδει κατακλεῖδος, ἓνα ἐνδεικτικὸ ἀπόσπασμα τῆς προκήρυξης: «Πρὸς τοὺς Ὁθωμανοὺς κατοίκους τῆς Δυτικῆς Θράκης – Συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνδιασκέψεως ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς εἰσέρχεται εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ στρατοῦ τῆς εὐγενοῦς Γαλλίας.

Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς δὲν ἔρχεται ὡς ἐχθρὸς οὐδενὸς ἀλλ' ὡς φίλος καὶ προστάτης πάντων τῶν κατοίκων, ἀνεξαρτήτως καταγωγῆς φυλῆς καὶ θρησκείας. Ἐξασφαλίζων τὴν ζωὴν τὴν τιμὴν καὶ προστασίαν πάντων τῶν πολιτῶν θὰ ὑποβοηθήσῃ ἀκεραίαν τὴν ἐφαρμογὴν πλήρους προγράμματος ἰσονομίας-δικαιοσύνης καὶ ἐπιδόσεως εἰς ἔργα προόδου καὶ εἰρήνης διαφυλάττων ἀπροσβλήτους τὰς συνηθείας, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα ἐκάστου στοιχείου. Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς δὲν εἶνε ξένος εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Θράκης, οἵτινες κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸν γνωρίσουν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἐκτιμήσουν τὴν φιλοδοκίαν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἀποστολήν του. Ὅ,τι ἄλλοι ἤρπασαν αὐτὸς τὰ ἀπέδωκε. Τεμένην μετατραπέντα βίᾳ εἰς ἐκκλησίας ἀπέδωκεν ἀμέσως εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ Μωάμεθ.

Ἡ ἐπανόρθωσις τῶν ἀδικιῶν, ἡ προστασία τῶν ἀδυνάτων, ἡ ἐξασφάλις τῆς πλήρους τάξεως καὶ ἀσφαλείας, εἶνε τὰ φωτεινὰ ἵχνη τὰ ὅποια ἀφῆκεν ὀπισθὲν τοῦ ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς κατὰ τὴν διάβασίν του ἐντεῦθεν εἰς τὸ παρελθόν. [...].

Μνημόσυνον τοῦ Θρακικοῦ Ἑλληνισμοῦ

Χρήστος Μορφακίδης
Ἐπίκουρος Καθηγητῆς
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Βλάστησε τὰ γονικά μου
καρβουνασβεστάδων ρίζα.
Γιώργη λένε τ' ὄνομά μου,
τὸ φτωχὸ χωριό μου Βίζα

Γ. Βιζυηνός

Μνήμη τοῦ λαοῦ μου σὲ λένε Θράκη.

Ἀπρίλιος, Πάσχα τοῦ 1914. Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Θράκης βαδίζει στὴν σταυρική του πορεία. Τὸ δρολάπι τοῦ μεθοδευμένου διωγμοῦ ξεχύνεται στοὺς δρόμους τῆς θρακικῆς γῆς. Ἡ ἱστορική ἐπιστήμη μὲ τὴν γραφίδα τοῦ κορυφαίου μελετητῆ τοῦ δράματος τοῦ Θρακικοῦ Ἑλληνισμοῦ, τοῦ Κωνσταντίνου Βακαλόπουλου, ἔχει ἀποφανθεῖ τεκμηριωμένα μέσα ἀπὸ τὴν ἀδιάψευστη μαρτυρία ποὺ παρέχει ἡ μελέτη τῶν πηγῶν: Γενοκτονία. Πρώτη ἐφαρμογὴ ἐνὸς σκοτεινοῦ σχεδίου ποὺ σύντομα θὰ ἀπλώσει τὶς μελανές του φτεροῦγες καὶ στοὺς Ρωμποὺς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τοῦ Πόντου.

Ἐὰν ἐμεῖς σιωπήσουμε, καὶ οἱ λίθοι κεκράξονται. Γιὰ ὅσους δὲν καταδέχονται οἱ λέξεις νὰ χάνουν τὴν ψυχὴ τους στὴ λαλιά τὴν ἑλληνική, τούτη ἡ λέξη δηλώνει τὴν ὀργανωμένη, τὴν συστηματικὰ σχεδιασμένη φυσικὴ ἐξόντωση καὶ τὸν ξεριζωμό: Γενοκτονία.

Οἱ προγραμματισμένοι, ἀπερίγραπτοι διωγμοὶ τῶν Θρακιωτῶν ἀπὸ τὶς ἐστίες αἰώνων εἶναι ὁ πρῶτος κρίκος στὴν ἀλυσίδα τῆς γενοκτονικῆς πολιτικῆς τῶν Νεοτούρκων, ποὺ κάνει καὶ τὶς πιὸ σκοτεινὲς ὥρες τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπιβολῆς νὰ μοιάζουν λιγότερο ὁδυνηρὲς στὴν σύγκρισί τους πρὸς τὰ ἀποτρόπαια γεγονότα ποὺ ἀκολούθησαν τὸ «Μαῦρο Πάσχα» τῆς χρονιᾶς ἐκείνης γιὰ τὸν Θρακικὸ Ἑλληνισμό. Στὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ τοῦ Γένους μας θὰ ἀκολουθήσει πολὺ σύντομα τὴν Θράκη, ὁ Μικρασιατικὸς καὶ ὁ Ποντιακὸς Ἑλληνισμός.

Μνήμη τοῦ λαοῦ μου σὲ λένε Βιζύν.

Δώδεκα καὶ μισὸν αἰῶνες πρωτύτερα, στοὺς καιροὺς τῆς δοξασμένης μας Ρωμανίας, μιὰ γυναίκα ἀντικρίζει στὸ κατώφλι τοῦ νοικοκυριοῦ της τρεῖς μορφὲς ἀσκητικές. Χάνεται μέσα στὸ σπίτι καί, σὰν γυνῶ, κρατᾷ ἓνα φλασκὶ γεμάτο νερό, σὰν αὐτὰ ποὺ ἔχουν μαζί τους οἱ ταξιδιώτες, ἓνα κομμάτι ψωμὶ

καὶ τρία μῆλα. Κεῖνο τὸ χέρι τῆς φιλότιμης
Θρακιώτισσας ποὺ τὸ φθινόπωρο τοῦ 649
παραστάθηκε στὸν κάματο τοῦ ἐξόριστου
ἀγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ –κεῖνου
ποὺ τὸ κοντύλι του τὸ ἠλέκτριζε ἡ ἀστραπὴ
τοῦ Ἁγίου Πνεύματος– μοιάζει τόσο μὲ τὸ
χέρι μιᾶς κατοπινῆς τῆς ἐγγονῆς ποὺ τὴν
Δευτέρα τοῦ Πάσχα τοῦ 1914 στὰ ἴδια
χώματα σφαλίζει τὰ παραθυρόφυλλα τοῦ
σπιτιοῦ γιὰ νὰ μὴν ἀκούσουν τὰ παιδιὰ τῆς
τὴν ἀποτρόπαιον φωνή: «ἢ θὰ φύγετε, ἢ θὰ
περάσετε ἀπὸ τὸ σπαθί».

Μνήμη τοῦ λαοῦ μου σὲ λένε Πέτρα καὶ
Σαμμάκοβο, Σκόπελο καὶ Σκοπὸ.

4 Σεπτεμβρίου 1915. Οἱ Σαμμακοβίτες
πρωτεργάτες τῆς ἐλληνικῆς ἀντίστασης
φυλακίζονται, βασανίζονται καὶ φονεύονται
μὲ στυγερὸ τρόπο, ἔντεκα χρόνια μετὰ ἀπ’
τὴ θυσία τοῦ Παύλου Μελά στὴ Μακεδονία
μας. Ὁ λόγος τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ ἀρμόζει
καὶ γιὰ κάθε ἕναν ἀπὸ τοὺς νέους μάρτυρες
ποὺ πότισαν μὲ τὸ αἷμα τους τὴν θρακικὴ γῆ.

Σὲ κλαίει ὁ λαὸς
Πάντα χλωρὸ νὰ σειέται τὸ χορτάρι
στὸν τόπο, ποὺ σὲ πλάγιασε τὸ βόλι
ῶ παλληκάρι

Τὸν Μάν τοῦ 1919 Σαμμακοβίτες ποὺ
’χαν γλιτώσει ἀπ’ τὸν κατατρεγμὸ καὶ
παλιννόστησαν μετὰ τὴν πρώτη –πρὶν τὴν
τελικὴ τοῦ 1922– προσφυγιὰ ἀναζήτησαν
σὲ φαράγγια καὶ σὲ σπηλιές, καὶ βρῆκαν
τὰ λείψανα τῶν μαρτύρων. Ἡ θυσία τῶν
παλληκარიῶν ἐνέπνευσε τὴν θρακιώτικη
Μούσα:

... ἡ δὲ ἐλεύθερη γενεὶα
καθῆκον τῆς θὰ ἔχη
νὰ ἔρχεται μὲ δάκρυα
τὸν τάφο σας νὰ βρέχει

Μνήμη τοῦ λαοῦ μου σὲ λένε Σοφίδες κι
’Αν Γιάννη,

Μήδεια καὶ ’Αν Γιώργη.

Προπάπου Κωνσταντῖνε, ποὺ καὶ σήμερα
ἀνταμώσαμε στὴν Θεία Λειτουργία,
ἃς ἀναπαύεται ἡ ψυχὴ σου ἐκεῖ στὴν
θριαμβεύουσα τῶν οὐρανῶν τὴν Ἐκκλησίαν.
Μαζί σου ἃς ἀναπαύονται καὶ τὰ δυὸ μικρὰ
κορίτσια πού, ὀρφανὰ, κι ἔχοντας ζήσει τὸν
πόνο ν’ ἀντικρίσουν μπρὸς στὸ σπιτικό σας
τὴν λεβεντιά σου νὰ κεῖται φονεμένη, σὰν
νὰ ’νωσαν πὼς ἡ θυσία σου, καθὼς καὶ κάθε
ἄλλη θυσία, δὲν εἶναι μάταιη. Κι ὅταν ἀκόμα
ὁ λόγος τῆς δὲν εἶναι φανερός, κάπου πέρα
ἀπ’ τ’ ἄστρα εἶναι γραμμένος.

Μνήμη τοῦ λαοῦ μου σὲ λένε Μάλγαρα καὶ
Κεσσάνη, Αἶνο καὶ Καλλιπόλη, Ντηβιτζίκιο
καὶ Μαχητή, Καρλίκιο, Γάνο καὶ Χώρα

Τὸ μένος κι ἡ παραφορὰ φανερώθηκαν
δριμεῖα ἐπάνω σου. Βλέπεις, οἱ Ρωμηοὶ τοῦ
τόπου σου διακρίνονται ἀπὸ παλιὰ γιὰ τὴν
ἀγάπη τους στὰ νάματα τοῦ Γένους καὶ γιὰ
τὸ φρόνημά τους τὸ ἀδούλωτο. Σὰν ἔφθασε
ἡ ἐλληνικὴ διοίκηση ἔπειτα ἀπὸ πεντέμισι
αἰῶνες, στὰ 1920, ἀπάντησε στὶς χαμηλές
πλαγιές τῆς θρακιώτικης πεδιάδας ἕνα ἄλλο
Σούλι, θρακιώτικο. Γιὰ τοῦτο ὀνόμασε τὸ
χωριὸ «Εὐάνδρον». Σήμερα, τὰ παιδιὰ σου
μοχθοῦν δοξάζοντας τὸν Ὑψιστο, στὸν
κάμπο τῆς Ροδόπης: Κομοτηνή, Ἰμερος,
Πάμφορο, Ξυλαγανή, Μέση, Αἰγειρος,
Ροδίτης, Προσκυνητές.

Μνήμη τοῦ λαοῦ μου σὲ λένε Χαριούπολη καὶ
Ραιδεστό, Σαράντα Ἐκκλησιές καὶ Τυρολόη,
Σκεπαστό, Ἀδριανούπολι καὶ Σηλυβρία.

Γῆ τῆς Θράκης ἁγιοτόκος. Ἔστειλες μιὰ
φορὰ στὴν Πόλιν τὸν Ἀναστάση, παραπαίδι
σ’ ἕνα καπνοπωλεῖο, νὰ παραγγέλνει μιὰ
βραδιὰ σὲ γράμμα σφαλιστὸ ἕνα ζευγάρι
παπούτσια μὲ παραλήπτη τὸν Κύριον
Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἡ ψυχὴ
τοῦ μικροῦ Θρακιωτόπουλου εἶχε μείνει
παιδικὴ κι ὅταν, χρόνους ἀργότερα, μετὰ
τὴν Χίο καὶ τὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ πρὶν ἀπὸ
τὴν Αἴγινα μετάγγιζε στὴν παλιὰ Ἑλλάδα,

στοὺς τόπους τοῦ παπά-Νικόλα τοῦ Πλανᾶ, τὰ νάματα τῆς Ρωμαϊκῆς πίστεως κι ἔβγαζε μπρὸς στὰ ἐκπληκτα μάτια ἐνὸς πένντα νέου τὰ δεσποτικά του ὑπόδηματα γιὰ νὰ τοῦ τὰ χαρίσει. Ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος πρόλαβε νὰ πληροφορηθῇ ἀπὸ τὴν παλιὰ Ἑλλάδα τὸν Γολγοθᾶ τοῦ Θρακιώτη Ἑλληνισμοῦ, εἶδε καὶ τὶς ἐλπίδες του τὸ 1920, προτοῦ ἀναχωρήσει τὸν Νοέμβριο τῆς ἴδιας χρονιᾶς γιὰ τὴν οὐράνια πατρίδα καὶ γίνει φωστήρας ποὺ καταυγάζει κι' ἕναν αἰῶνα ἔπειτα καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τὶς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν γιὰ νὰ κατατοπίζονται στὸν δρόμο πρὸς τὴν σωτηρία.

Τὸ χρέος διδαχθῆκαμε πὼς ἔχουμε τῆς συγγνώμης σ' ἐχθροὺς καὶ φίλους. Τοῦτο δὲν σημαίνει πὼς μᾶς συγχωρεῖται κι' ἐμᾶς νὰ γίνουμε συνεργοὶ στὸν πρωτοφανὴ σκοτασμὸ τῶν νοημάτων ποὺ πασχίζουν νὰ ἐπιβάλουν –μάταια, εὐτυχῶς– οἱ καιροί. Πὼς νὰ συνηγορήσουμε στὸν ἀρνητὴ τῆς μνήμης σας ποὺ ἐπικαλεῖται τὸν «λόγο» μὲ τὸ λάμδα μικρὸ καὶ μιὰ κούφια ἐπιστημοσύνη μουρμουρίζοντας σπασμένες λέξεις ἀπὸ ξένες γλῶσσες; Ὁ Κύριός μας ποὺ σὲ κάθε λειτουργία βαδίζει στὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάστασι ἃς ἐλεήσει κι' ἐκεῖνον κι' ἐμᾶς. Κάθε ποὺ βραδιάζει στὴν θρακιώτικη γῆ κι' ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης, στὴ μικρὴ μας δέσει πρὶν τὴν ἀνάπαυσι, οἱ Χριστιανοὶ ἐπαναλαμβάνουμε πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστό: «τοὺς λογισμοὺς διόρθωσον, τὰς ἐννοίας κάθαρν».

Ταπεινὸ καὶ μικρὸ εἶναι τὸ δικό μας ἔργο. Μὰ καὶ μυστήριο: ὁ Ἅγιος Θεὸς ἄφησε στὸν καθένα μας τὸ αὐτεξούσιο γιὰ νὰ κάνουμε ἐμεῖς τὸ πρῶτο βῆμα πρὸς Ἐκεῖνον, προτοῦ Ἐκεῖνος κάνει ἄπειρα, γιὰ νὰ ζήσουμε –κατὰ τὸν Ἀπόστολο τῶν Ἑθνῶν– τὴν ζωὴ μας ὡς δική Του ζωή.

Γράφει ὁ Μητροπολίτης Καλλιουπόλεως Κωνσταντῖνος ἀπὸ τὴν Πάνορμο τὴν 1ην

Ἰουλίου τοῦ 1915: «... τί σημαίνει ἡ κατ' ὀλίγους διασκορπίσις τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τουρκικὰ χωρία ἄνευ ἐκκλησίας, ἄνευ ἱερέως, ἄνευ ὁμοεθνῶν καὶ ἄνευ ἐλπίδος ἐκ τῆς θρησκείας; Τί σημαίνει ἡ διασκορπίσις (...) τῶν προσφύγων χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας μου εἰς ἄλλα χωρία; Τί σημαίνει ἡ ἀέναος κίνησις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον τῶν ταλαιπώρων προσφύγων; Βεβαίως οὐδὲν ἄλλον εἰμὴ ἐξάντλησιν, θάνατον ἐκ πείνης καὶ δίψης καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τούτων ἐξισλάμισιν καὶ ἐγκατάλειψιν τῶν πατρῶων ἐθνικῶν παραδόσεων καὶ τῆς πατρώας πίστεως τοῦ Χριστοῦ. Καταπονεῖται (...) ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐκλεκτὸς καὶ ἅγιος. Περιστάσεις καὶ θλίψεις (...) καὶ πειρασμοὶ πανταχόθεν κυκλοῦσιν αὐτόν ... Ἐν τοιαύτῃ φοβερᾷ καταστάσει εὐρισκόμενος ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ (...) τείνει χεῖρας ἱκέτιδας πρὸς Κύριον (...) τὸν Θεὸν πάσης ἐλπίδος καὶ παρακλήσεως καὶ κραυγάζει ὁδυνηρῶς ὡς ἄλλος Δαυῖδ: «Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους» ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμεν. Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα (...).

Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Θράκης ὑπέμεινε ἐπάλληλες διώξεις ποὺ διήρκεσαν ἐπὶ μία σχεδὸν δεκαετία. Μὲ ἀφετηρίαν τὸ ἔτος 1913, προσέλαβε ἀσύλληπτες διαστάσεις ἀπὸ τὸ Πάσχα τοῦ 1914, τὸ ὁποῖο ἔχει πιά καταγραφεῖ στὴν συλλογικὴ μας μνήμη ὡς «τὸ μαῦρο Πάσχα» τοῦ Θρακιικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Μεγάλον μέρος ἀπὸ κείνους ποὺ ἐπιβίωσαν ἀπὸ τὶς θηριωδίες, τὶς κακουχίες καὶ τοὺς ἐκτοπισμοὺς στὰ βάρη τῆς Ἀνατολίας δίχως ἐπιστροφή, ἐξαναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς ἐστίες τους γιὰ νὰ σωθοῦν. Ἦταν γι' αὐτοὺς «ἡ πρώτη προσφυγιά». Οἱ ἐλπίδες ποὺ γέννησε ἡ ἐπιστροφή τους χάρι στὶς στρατιωτικὰς καὶ διπλωματικὰς νίκες τῆς Ἑλλάδος, δὲν ὁλοκληρώθηκαν, ὅταν οἱ βουλὲς τῶν δυνατῶν τῆς γῆς παραχώρησαν τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην στοὺς ἡττημένους τοῦ Μεγάλου Πολέμου μὲ

τὴν ἀμφιλεγόμενης ἐμπνεύσεως ἀνακωχὴ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1922.

Μνήμη τοῦ λαοῦ μου σὲ λένε Πόλη κι Ἀνατολικὴ Ρουμελία, Σινώπη καὶ Τραπεζούντα, Σμύρνη καὶ Καισάρεια, Ἀλεξάνδρεια καὶ Κύπρο, σὲ λένε Πενταδάκτυλο, σὲ λένε Ψηλορείτη, Σιάτιστα καὶ Σουρωτή, Μήλεσι καὶ Μάκρη.

Μέσα στοὺς καιροὺς καὶ τοὺς χρόνους τὰ ὀνόματα τῶν τόπων –σὰν κρίκοι ἀτσαλένιοι ποὺ τοὺς σφυρηλάτησε τὸ φρόνημα ταπεινῶν καὶ συνάμα γενναίων ἀνθρώπων– κρατοῦν σφικτὰ τὸν ἕναν αἰῶνα πλὰι στὸν ἄλλον, σφαλίζοντας τὴν συνοχὴ τοῦ Γένους. Ἐνας ἀπὸ τοὺς κρίκους σφυρηλατήθηκε ἀπὸ σᾶς, πρόγονοι τῆς Θρακικῆς γῆς. Δὲν φάνηκε, στὴ δική σας ὥρα, ὁ Ἐφιάλτης. Μὰ τοῦτο δὲν ἔχει σημασία. Ὁ ποιητής, ἄλλωστε, κάτι ἄλλο ἐννοοῦσε. Καὶ τὸ ἐννοοῦσε λιγότερο

γιὰ τὶς μάχες ποὺ χάνονται ἢ κερδίζονται μὲ ὅπλα ὑλικά, καὶ περισσότερο γιὰ κεῖνες ποὺ δὲν τὶς πιάνει ἡ ματιὰ τῆς ἱστορίας. Στὶς μάχες αὐτές, ὅταν ὁ μαχητὴς εἶναι ἄξιος νὰ παρομοιασθῇ μὲ ὅσους ἔπесαν στὶς Θερμοπύλες, ὑπάρχει σχεδὸν πάντοτε Ἐφιάλτης.

Στὰ χρόνια ποὺ ἦρθαν ὕστερα ἀπ' τὸν κατατρεγμό σας, κι ἔπειτα ἀπ' τὴ δευτέρη κι' ὀριστικὴ γιὰ σᾶς σὲ τούτη τὴ γῆ προσφυγιά, ξαναζήσαμε ὡς ἔθνος τὴ δόξα, τὴν ἀνυποληψία, τὴν ἀναγνώρισι καὶ ξανὰ ἰσορροπήσαμε. Τὸ βαπόρι:

χρόνους μᾶς ταξιδεύει
δὲν βουλιάξαμε,
χίλιους καπεταναίους
τοὺς ἀλλάξαμε

Γιατὶ ἔχουμε στὸ κατάρτι μας βιγλάτορα παντοτινὸ τὸν Κύριο τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἱστορίας. Αὐτὸν ποὺ συγκαταβαίνει σὲ κάθε Θεία Λειτουργία καὶ μᾶς προσφέρει τὸ πανάχραντο Σῶμα καὶ τὸ Τίμιον Αἷμα Του.

Πολλοὶ αἰσθανόμαστε σὰν ἄρρητα κινήματα τῆς ψυχῆς πῶς –παρὰ τὴς ἀλλοιώσεις κριτηρίων καὶ νοημάτων– ὑπάρχει μιὰ κοινότητα ἀπὸ αἰσθήματα ποὺ μένουν ἴδια κι ἀπαράλλαχτα, ὅμοια μὲ κείνα ποὺ ἴωθαν κι’ οἱ ταπεινοὶ βοσκοὶ στὴν Ἑξοχικὴ Λαμπρὴ τῆς Σκιάθου τοῦ κυρ-Ἀλέξανδρου τοῦ Παπαδιαμάντη. Κινήματα, σὰν ἐκεῖνο τὸ ρίγος ποὺ μᾶς φέρνει τὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς τοῦ ποιητοῦ:

*Κάθε φορὰ ποὺ ἔρχεται
Παρασκευὴ Μεγάλῃ
κάποιος πάει νὰ θυσιαστῇ
γιὰ νὰ σωθοῦν οἱ ἄλλοι*

Ἡ σημερινὴ στενωπὸς ξεκίνησε ὡς ἀποδόμψι τοῦ πολιτισμοῦ μας μὲ τὴν σκόπιμη στόχευσι τῆς ὀρθόδοξης πίστεως κι’ ἐξαπλώθηκε σὰν κύμα σὲ κάθε ἄλλη ἀξία. Ἡ κατασικοφάντησι τῆς ἱστορίας μας, ἡ ἀποκαθήλωσι τῶν συμβόλων, ἡ δημογραφικὴ ἀλλοίωσι τοῦ λαοῦ μας μὲ τὸ νομοθετημένο ἔγκλημα ἀφενὸς καὶ ἀφετέρου μὲ τὴν εἰσοχὴν ἐκατοντάδων χιλιάδων νεοῖθαγενῶν, εἶναι μερικὲς μόνον ἐκφάνσεις αὐτῆς τῆς ἀποδόμψης. Ἀπόπειρα γιὰ μία Ἀλωσί μας σιωπηρή.

Ὅσο ἡ παιδεία θὰ ἐλέγχεται ἀπὸ τὰ κέντρα τῆς παγκοσμιοποίησης· ὅσο ἀξίες καὶ θεσμοὶ θὰ εἰσάγονται γιὰ νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ νὰ διαμορφώσουν διὰ τῆς παιδείας τοὺς νέους –παρὰ τὴ φωνὴ τοῦ πατρο-Κοσμᾶ πῶς «τ’ ἄθεα γράμματα ὑφαίνουν τὸ σάβανο τοῦ Γένους»– τόσο ἐμεῖς οἱ περιλειπόμενοι βεβαιωνόμαστε πῶς ἡ ἔξωθεν ἐπιβαλλόμενη ταυτότητα τελικῶς δὲν θὰ εὐωδοθῇ· ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἀποβληθῇ ὡς ἐπίπλαστη.

Ὑπάρχουν, εὐτυχῶς, σήμερα γρηγοροῦσες

συνειδήσεις καὶ ἀθόρυβα κύματα μεταστροφῆς. Ἡ ψυχὴ τοῦ Ἑλλήνα δὲν ἄλλαξε. Ἡ ἔσχατη ἀνυποληψία μας, ξανάγινε ἡ μεγάλη μας εὐκαιρία. Γιὰ νὰ μιμηθοῦμε τὸν δευτερότοκο υἱὸ ποὺ «ἐλθὼν εἰς ἑαυτόν» ἀποτίναξε τὸν πνευματικὸ λήθαργο. Νὰ εἰσέλθουμε κάτω ἀπ’ τὸ εὐλογημένο πετραχεῖλι, ξαναφτιάχνοντας τὴ ζωὴ μας Ζωὴ Του· νοηματίζοντάς τιν τὰ πρωῒνὰ τῆς Κυριακῆς, στὶς ἐνορίες μας τὴν ὥρα ποὺ ἡ αἰωνιότητα τρυπώνει μέσα στὴν στιγμὴ, στὴν κοινὴ προσευχὴ τῶν ἀδελφῶν. Ἐκεῖ ὅπου σεῖς, προπάτορές μας στὴν γῆ τῆς Θράκης μᾶς ἀπαντᾶτε πρὶν τὴν ὥρα τῆς τελικῆς κρίσεως ὅλων μας:

«Τούτων γὰρ τὰ πνεύματα ὡς νέφος ἡμῖν ὤδε περικέινται καὶ τῶν ὁστέων αὐτῶν οἱ τύμβοι τὰ ὅρια τῆς πατρίδος γῆς φυλάττουσι, τὰ δὲ αὐτῶν τίμια αἵματα, τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν τὸ δένδρον ἀρδεύουσιν».

*Μὰ θὰ ῥθει ἡ ὥρα
ποὺ κι’ ὁ στερνὸς τῶν ἀνθρώπων
τὸν πρῶτο λόγο θὰ πεῖ.*

Ἄς εἶναι ἡ μνήμη σας αἰώνια πατέρες, μητέρες κι ἀδελφοί μας τῆς πονεμένης κι ἔνδοξης Ρωμιοσύνης ποὺ ποτίσατε μὲ τὸ αἷμα, τὸ δάκρυ καὶ τὸν ἰδρῶτα σας τὴν ἀγαπημένη γῆ τῆς Θράκης. Ἄς εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὸν Κύριο τὰ ὀνόματά σας στὸ Βιβλίον τῆς Ζωῆς.

Κι ἂς μὴ λησμονήσουμε τὸν λόγο τοῦ ἐθνικοῦ μας Ποιητῆ ἀπὸ τὴν Κύπρο μας:

*Ἡ Ρωμιοσύνη ἐν’ φυλῇ
συνόκαιρῃ τοῦ κόσμου.
Κανένας δὲν ἐβρέθηκε
γιὰ νὰ τὴν ἐξαλείψει.
Κανένας, γιατί σκέπη την
ἀπ’ τὰ ὕψη ὁ Θεός μου.
Ἡ Ρωμιοσύνη ἐν’ νὰ χαθῇ,
ὄντας ὁ κόσμος λείψη!*

Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις

Ἐπιμέλεια: Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Βαρθολομαῖος Ἱατρίδης,
Ἱεροκήρυκας Ἱ. Μ. Μαρωνείας & Κομοτηνῆς

Πνευματικὴ κίνηση Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 2019

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Τὴν Δ΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν, 7 Ἀπριλίου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱερούργησε στὸν Ἑνοριακὸ Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Γεωργίου Προσκυνητῶν.

Ἀκολούθως μετέβη στὸ Ὁχυρὸ τῆς Νυμφαίας, ὅπου ἀνέπεμψε ἐπιμνημόσυνον δέπσιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν πεσόντων ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 79^{ης} ἐπετείου τῆς Μάχης τῶν Ὁχυρῶν, μετὰ δὲ ταύτην οἱ προσκεκλημένοι ξεναγήθηκαν στοὺς χώρους τοῦ Ὁχυροῦ ποὺ λειτουργεῖ ὡς Στρατιωτικὸ Μουσεῖο.

Τὸ ἀπόγευμα ἐτελέσθη ἡ ἀκολουθία τοῦ Κατανυκτικοῦ ἑσπερινοῦ στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μη-

τροπολίτου Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης κ. Ἰωάννου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὠμίλησε ὁ προσκεκλημένος Ἱεράρχης μὲ θέμα: «Ὁ Ὁσῖος Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης, συγγραφεὺς τῆς Κλίμακος».

Ο ΠΑΡΑΛΑΜΒΑΝΩΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Α.Μ.Θ. ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὴν Παρασκευή, 5 Ἀπριλίου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος ἐδέξατο στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὸν παραλαμβάνοντα καὶ τὸν ἀπερχόμενον Περιφερειακὸ Διευθυντὴ τῆς Πρωτοβαθμίου καὶ Δευτεροβαθμίου Περιφερειακῆς Ἐκπαιδεύσε-

ως Α.Μ.Θ. κ.κ. Παναγιώτη Κεραμάρη και Κωνσταντίνου Μπαντίκο.

Ὁ ἀπερχόμενος Περιφερειακὸς Διευθυντὴς εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατο γιὰ τὴ συνεργασία καὶ τὴν παροχὴ κάθε εἵδους βοηθείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στὸ Ἑκπαιδευτικὸ ἔργο καὶ στὴ συνέχεια ὁ νέος Περιφερειακὸς Διευθυντὴς εὐχαρίστησε τὸν Ποιμενάρχη μας γιὰ τὴ δοχὴ καὶ ἐξέφρασε τὴ διάθεση συνεργασίας μὲ τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία μὲ στόχο τὴν ἐναρμόνιση τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς σύγχρονης κοινωνίας.

4^ο ΓΕΝΙΚΟ ΙΕΡΑΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Διοργανώθη καὶ ἐφέτος διὰ τετάρτην συνεχῆ χρονίαν μὲ πρωτοβουλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος Γενικὸν Ἱερατικὸν Συνέδριον.

Τὸ πρωτὶ τῆς Πέμπτης τοῦ Μεγάλου Κανόνος, 11 Ἀπριλίου 2019, ἐτελέσθη Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου. Τὴν διακονίαν τοῦ λόγου ἀνέλαβε ὁ Ἐλλογιμώτατος Καθηγητὴς καὶ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ. κ. Παναγιώτης Σκαλτσῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐτελέσθη μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν κληρικῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Μετὰ ταῦτα, ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Ποιμενάρχου μας ἡ ἑναρξὶς τῶν ἐργασιῶν

τοῦ Συνεδρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ὠμίλησεν ὁ Ἐλλογιμώτατος Καθηγητὴς κ. Παναγιώτης Σκαλτσῆς μὲ θέμα: «Τὰ Λειτουργικά – Τελετουργικά τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος».

Ο ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΤΗΣ Ε΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Τὴν Ε΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν ἐτελέσθη ἡ ἀκολουθία τοῦ Κατανυκτικοῦ ἐσπερινοῦ στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὠμίλησε ὁ προσκεκλημένος Ἱερομόναχος π. Ἀρτέμιος, ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἡ Ὁσία Μαρία ἡ Αἰγυπτία, πρότυπο μετανοίας καὶ ταπεινώσεως».

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Τὴν Κυριακὴ Ε΄ τῶν Νηστειῶν, 14 Ἀπριλίου 2019, ἐτελέσθη τρισαρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Ἑνοριακὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς τῆς ὁποίας προεξῆρχεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Δαυῖδ, συνιερουργοῦντων τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Θεοκλήτου, καὶ τοῦ Ποιμενάρχου ἡμῶν κ. Παντελεήμονος.

Τὸν Θεῖον λόγον ἐκήρυξε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Θεόκλητος, ὁ ὁποῖος ὠμίλησε ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης Εὐαγγελικῆς περικοπῆς καὶ περὶ τοῦ προσώπου τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ ἐν συ-

νεχείᾳ ἀνεπέμφθη ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν θυμάτων τῶν διωγμῶν τοῦ Θρακικοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Νεοτούρκων κατὰ τὸν 20ον αἰῶνα.

Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐκφώνησε ἐντὸς τοῦ Ναοῦ ὁ Ἑλλογιμώτατος κ. Χρῆστος Μορφακίδης, Ἐπίκουρος Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Διοικήσεως καὶ Πολιτικῆς Ἐπιστήμης τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Μετὰ ταῦτα, ἐτελέσθη μνημόσυον ἔμπροσθεν τοῦ μνημείου καὶ κατατέθηκε στεφάνι ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ὨΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟΥ

Τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν τὸ πρωῒ, 26 Ἀπριλίου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν Μεγάλων Ὠρῶν καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ὄρθρου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου στὸν Ἱερὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς καὶ προέστη τῆς λιτανεύσεως τοῦ Ἐπιταφίου.

Νωρὶς τὸ ἀπόγευμα ὁ Σεβασμιώτατος προεξῆρχε τῆς λιτανεύσεως τοῦ Ἐπιταφίου εἰς τὸ

Δημοτικὸν Κοιμητήριον Κομοτηνῆς, ὡς καὶ τῶν Δικαστικῶν Φυλακῶν Κομοτηνῆς.

ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὸ πρωῒ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, 27 Ἀπριλίου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Τρύφωνος Κομοτηνῆς.

Τὸ ἀπόγευμα ἐτέλεσε τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ἀναστάσεως στὸ παρεκκλήσιον τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Κομοτηνῆς, στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Ἐλευθερίου τῆς Δικαστικῆς Φυλακῆς Κομοτηνῆς, στὸν Κοιμητηριακὸ Ναὸ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Κομοτηνῆς, καὶ κατέληξε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, ὅπου προέστη τῆς Ἀναστάσεως Θείας Λειτουργίας.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, 28 Ἀπριλίου 2019, ἐτελέσθη ὁ ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς, Χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος. Ἐσχηματίσθη πομπή, προηγηθείσης τῆς φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Κομοτηνῆς καὶ ἡ ὁποία διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πόλε-

ως κατέληξε στὸν Ἱερὸ Ἐνοριακὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς καὶ ἐκκίνησε ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

Ὁ Σεβασμιώτατος, πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ἐτίμησε μὲ τὸ μετάλλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὸν εὐεργέτην Αὐτῆς κ. Δημήτριον Κατῆν, ἀκολουθῶς ἀππύθυνε πρὸς πάντας τὸν Ἀναστάσιμον χαιρετισμὸν καὶ διένειμε τὰ καθιερωμένα πασχαλινὰ κόκκινα αὐγά.

Ἡ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, 28 Ἀπριλίου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἑσπερινοῦ στοὺς πανηγυρίζοντας Ἱεροὺς Ναοὺς Ἀγίου Γεωργίου Συκορράκης καὶ Χαμηλοῦ, ὅπου ὠμίλησε ἐπικάρως.

Τὴν Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου, 23 Ἀπριλίου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς, ὅπου ἀνεφέρθη στὸ Μυστήριον τῆς Ἀναστάσεως καὶ στὸ μαρτύριον τοῦ ἑορταζομένου Ἀγίου.

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥΠΟΛΗ

Τὴν Παρασκευὴ τῆς Διακαινησίμου, 3 Μαΐου 2019, ἐτελέσθη στὴν Ἀναστασιούπολη, ὅπου τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμπάσης Ἐπισκοπῆς Περιθεωρίου, ἡ ἀκολουθία τοῦ μεθεόρτου ἑσπερινοῦ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἀγίου Θεοφάνους Ἐπισκόπου Περιθεωρίου, χορο-

στατοῦντος τοῦ ἐπίχωρίου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος, συμπαραστατομένου ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, παρουσίᾳ πλήθους ἐνθουσιῶντος λαοῦ.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

Τὴν Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων, 12 Μαΐου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Θρυλορίου, ὅπου ἐτέλεσε τὸ τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κυροῦ Στυλιανοῦ, ἀνέγνωσε δὲ τὴν εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκου μενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου εἰς τὴν ἀποσταλεῖσαν συλλυπητήριον τοιαύτην τοῦ Μητροπολίτου μας κ. Παντελεήμονος καὶ μετέφερε τὰ δέοντα εἰς τὸν ἐν Θρυλορίῳ Ροδόπης διαβιοῦντα μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἔν ἐκ τῶν κατὰ σάρκα ἀδελφῶν τοῦ ἐκλιπόντος κ. Βαρδῆν Χαρκιανάκην.

Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Ποιμενάρχης μας μετέβη εἰς τὸ Ἱερὸν τῆς Ξυλαγανῆς, ὅπου ἐτέλεσε ἐπιμνημόσυνον δέσιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν 29 φονευθέντων Ξυλαγανιωτῶν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων τὴν 9ν Ἀπριλίου 1944.

Ἀκολούθως, ὁ Μητροπολίτης μας κ. Παντελεήμων εὐλόγησε τὴν ἑναρξιν τοῦ 2ου ἀγῶνος δρόμου μὲ τίτλον: «ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ» μὲ προορισμὸν τὴν Ἱερὰν Μονὴν Παναγίας Φανερωμένης Βαθυρρύακος, ὅπου ἐπιβράβευσε τοὺς συμμετέχοντας, προσέφερε ἀναμνηστικά, εὐχαρίστησε τὸν πολλὰ κοπιᾶσαντα κ. Ἐμμανουὴλ Γαλανάκην, τὰ Μέλη τοῦ Γραφείου Ἑσωτερικῆς καὶ Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καθὼς καὶ τὶς τοπικὲς Ἀρχές.

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Τὸ πρωΐ τῆς Δευτέρας, 13 Μαΐου 2019, ἐκκίνησαν οἱ ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις τῆς 99ης ἐπετείου τῶν Ἑλευθερίων τῆς Θράκης μὲ τὴν ἐπίσημον ἑπαρσιν τῆς Ἱστορικῆς Σημαίας στὸν χώρῳ τοῦ Ἱερῶν τῆς πόλεως.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἔμπροσθεν τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς ἔλαβε χώρα ἡ ὑποδοχὴ τῆς θαυματουργοῦ Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Παναγίας Φανερωμένης ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαθυρρύακος καὶ ἐσηματίσθη πομπὴ διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν, ἡ ὁποία κατέληξε στὸν Ἱερὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ὅπου ἐτελέσθη ἡ ἀκολουθία τοῦ πανηγυρικοῦ ἑσπερινοῦ, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγου, ὅστις ἐκήρυξε τὸν Θεῖον λόγον, καὶ συγχοροστατοῦντων τῶν

Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν: Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεήμονος, Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονος, Ἐλασσῶνος κ. Χαρίτωνος, καὶ τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου Μαρωनीας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος.

Τὴν Τρίτη, 14 Μαΐου 2019, ἐτελέσθη ἡ πανηγυρική Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεήμονος, καὶ συλλειτουργούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν: Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονος, Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγου, Ἐλασσῶνος κ. Χαρίτωνος καὶ τοῦ ποιμενάρχου ἡμῶν.

Τὸν πανηγυρικό τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ Ἐντιμώτατος Δήμαρχος Κομοτηνῆς κ. Γεώργιος Πετρίδης καὶ ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνος δέησις εἰς τὸ Ἑρῶν τῆς πόλεως καὶ μετὰ ταύτην παρέλασις.

ΛΗΞΙΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Τὸ Σάββατο, 25 Μαΐου 2019, ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐπίσημος λήξις τῶν Κατηχητικῶν Μαθημάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωनीας καὶ Κομοτηνῆς.

Ἡ φετεινὴ συνάντησις τῶν νέων ἐγένετο στis ἐγκαταστάσεις τῶν νέων Κατασκηνώσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στὴν παραθαλασσίαν περιοχὴν τοῦ Κρουονερίου Ροδόπης, ὅπου ἐτελέσθη Ἀρτοκλασία, μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μητροπολίτης μας ἐκάλεσε τὰ παιδιὰ νὰ ἀπαγγείλουν τὴν Κυριακὴν προσευχὴν καὶ κατόπιν νὰ ψάλουν τὸν Ἑθνικὸν ὕμνον.

ΜΝΗΜΗ ΑΛΩΣΕΩΣ

Τὴν Τετάρτη, 29 Μαΐου 2019, παρουσιάστηκε στὸ Ἑκκλησιαστικὸ Μουσεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωनीας καὶ Κομοτηνῆς ἡ δραματοποιημένη παράσταση τῆς Μαρίας Λαμπαδαρίδου-Πόθου «Πῆραν τὴν Πόλιν, πῆραν τὴν».

Τὴν ἐκδήλωση κατέκλεισε ὁ Μητροπολίτης μας, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὴ σπουδαιότητα τῆς μνήμης, στὴν αἰώνια ἀκτινοβολία τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, στὸν Πατριάρχη τοῦ Γένους ποὺ κρατᾷ ἄσβεστη τὴ λυχνία τῆς Παμμακαρίστου, καὶ συνεχᾶρ τὸς συντελεστὲς τῆς ἐκδηλώσεως.

ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Τὸ ἑσπέρας τῆς Δευτέρας, 3 Ἰουνίου 2019, ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ ἐδέχθη ἰδιαίτερως ὑπὲρ φωτισμοῦ καὶ ἐνδυναμώσεως τῶν ὑποψηφίων μαθητῶν τῶν Πανελληνίων καὶ προαγωγικῶν ἐνδοσχολικῶν ἐξετάσεων.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΩΝ

Πραγματοποιήθηκε τὸ Σάββατο, 22 Ἰουνίου 2019, Ἡμερίδα κατάρτισης στελεχῶν τῶν Κατασκηνώσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Οἱ ἐργασίες ἔλαβαν χώρα στὶς ἐγκαταστάσεις τοῦ 9ου Δημοτικοῦ Σχολείου Κομοτηνῆς, ὅπου σύμφωνα μὲ τὸ κατάρτισθὲν πρόγραμμα, παρουσιάστηκαν οἱ ἐξῆς εἰσηγήσεις: τοῦ π. Γεωργίου Μίλκα, Γενικοῦ ὑπευθύνου Ἐνοριακῆς Κατασκηνώσεως τῆς Ἱ. Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως, μὲ θέμα: «Ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα» καὶ τοῦ κ. Βασιλείου Κατσαρέ, Δρος Βιολογίας - Ὑπαρχοῦ Κατασκηνώσεως τῆς Ἱ. Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως, μὲ θέμα: «Μία Κατασκήνωση ἀπὸ τὰ παρασκήνια».

Στὴ συνέχεια οἱ συμμετέχοντες χωρίστηκαν σὲ τέσσερες θεματικὲς ὁμάδες ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη ἀσχολήθηκε μὲ τὴν προετοιμασία ὡς βάση τῆς ἐπιτυχίας, ἡ δευτέρα μὲ τὸ πρόγραμμα: Γεφυρώνοντας τὴ σχέση: Σχολεῖο-Γονεῖς-Εκκλησία-Παῖδια, ἡ τρίτη μὲ τίτλο Plan B: Ὅταν τὰ πράγματα δὲν πάνε ὅπως τὰ θέλαμε (διαχείριση κρίσεων), ἐνῶ ἡ τέταρτη μὲ τὸ θέμα: Κατασκήνωση, καλοκαιρινὴ ἀρχὴ γιὰ χειμερινὴ συνέχεια.

Μετὰ τὶς Θεματικὲς Ὅμαδες καὶ τὶς ἐργασίες τοὺς παρουσιάστηκαν τὰ ἀποτελέ-

σματα καὶ συζητήθηκαν θέματα, ὅπως οἱ ὑποδομές, ὁ ἐξοπλισμός, τὸ προσωπικὸ, τὸ ἀρχηγεῖο, τὰ στελέχη, ἡ νομοθεσία, τὸ πρόγραμμα, ὁ συντονισμός, πῶς τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς κατασκηνώσεως μπορεῖ νὰ βοηθήσει ὥστε νὰ γεφυρωθοῦν οἱ ἐμπειρίες τῶν παιδιῶν ἀπὸ τὸ σχολεῖο, τὶς παρέες τοὺς, τὴν οἰκογένεια καὶ οἱ συνέπειες στὴν πνευματικὴ ζωὴ, ἡ διαχείριση ἐνδεχόμενων κρίσεων προοιούσης τῆς κατασκηνωτικῆς περιόδου, ἀλλὰ καὶ ἡ κατασκήνωση ὡς εὐκαιρία ἐνάρξεως πνευματικῆς ζωῆς μὲ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση καὶ ἡ συμμετοχὴ στὴν ἐρχομένη ἱεραποστολικὴ χρονιά.

Ἀκολούθησε γεῦμα στὶς ἐγκαταστάσεις τῶν ΚΑΑΥ Προσκυνητῶν Ροδόπης, μετὰ τὸ ὁποῖο ξεκίνησαν οἱ ἐργασίες τοῦ δευτέρου μέρους τῆς Ἡμερίδος στὶς νέες ἐγκαταστάσεις τῶν Κατασκηνώσεων τῆς Μητροπόλεως στὸ Κρυονέρι Προσκυνητῶν Ροδόπης, ὅπου οἱ συμμετέχοντες παρηκολούθησαν τὶς ἐπόμενες δύο εἰσηγήσεις: τοῦ κ. Ἀθανασίου Κεσάτη, ἐκπροσώπου τοῦ ΕΚΑΒ Ἀλεξανδρουπόλεως μὲ θέμα: «Πρῶτες Βοήθειες στὴν Κατασκήνωση» καὶ τοῦ κ. Νικολάου Στεργίου, Διευθυντοῦ τῆς Ἑταιρείας Πυροσβεστικῶν Εἰδῶν FIREX μὲ θέμα: «Εκπαίδευση χρήσης φορητῶν μέσων Πυρόσβεσης».

Κατακλείοντας τὶς ἐργασίες τῆς Ἡμερίδος ὁ Μητροπολίτης μας ἐξέφρασε τὴν εὐάρεσκειά καὶ τὶς εὐχαριστίες τοῦ τόσο στοὺς εἰσηγητὲς, ὅσο καὶ στὸν ὑπεύθυνο Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πρωτοπρεσβύτερο Ἰωάννη Μακίδη καὶ τοὺς συνεργάτες τοῦ γιὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς διοργανώσεως.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΤΕΛΟΣ
PORT DAVE
ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
Αρ. 85.
ΕΛΛΑΣ-HELLAS

ΕΛΤΑ
Hellenic Post